

Naši sponzori

Ľubomír
ANDREÁNSKY
Bertotovce č. 131

Marek
TARTAL
Bertotovce č. 28

NOVOROČNÉ ŽELANIE

A ja vam vinčujem
na ten novi rok
že bi sme mali šťastlivi krok.

Do roboti zdravička,
na stul švižeho chlebička.

Do šerca radosci,
do duši milosci.

Bertotovský **BERTIK**

Časopis Základnej školy v Bertotoviach
Školský rok 2014/2015
17. ročník

Poznáte už našich prvákov?

**Radka
GERMUŠKOVÁ**

**Matej
BAČA**

**Patrícia
ŠTEFKOVÁ**

**Tomáš
CENTKO**

**Simona
KACVINSKÁ**

**Roman
STAŠIK**

VIETE,

kedy máme v tomto roku prázdniny

?

Jesenné prázdniny

trvajú od 30. 10. 2014 do 31. 10. 2014,
začiatok vyučovania je 3. 11. 2014.

Vianočné prázdniny

trvajú od 22. 12. 2014 do 7. 1. 2015,
začiatok vyučovania je 8. 1. 2015.

Polročné prázdniny

sú v pondelok 2. 2. 2015,
začiatok vyučovania je 3. 2. 2015.

Jarné prázdniny

trvajú od 23. 2. 2015 do 27. 2. 2015,
začiatok vyučovania je 2. 3. 2015.

Veľkonočné prázdniny

trvajú od 2. 4. 2015 do 7. 4. 2015,
začiatok vyučovania je 8. 4. 2015.

Letné prázdniny

trvajú od 1. 7. 2015 do 31. 8. 2015,
začiatok vyučovania je v stredu 2. 9. 2015.

BERTÍK. Časopis pre deti v ZŠ v Bertotovciach, ktoré sa chcú zabávať, súťažiť a hrať. Vychádza polročne. Nápad: Mgr. Ľudmila Gogová a žiaci školy. Grafika, tlač a distribúcia: Mgr. Valentín Šefčík. Jazyková úprava: Mgr. Valentín Šefčík. Náklad: 30 výtlačkov. Všetky práva vyhradené. Bez písomného a dvakrát opečiatkovaného súhlasu je akékoľvek čmáranie, vysmievanie a ohováranie časopisu alebo jeho časti PRÍSNE ZAKÁZANÉ.

VÝROKY

z bertotovských lavíc

- ☺ „Vo vesmíre je ticho preto, lebo tam nikto nie je.“
- ☺ „... nosová dutina a pusna dutina...“
- ☺ „V lete lieta dotieravý sysel.“
- ☺ „Chlapec išiel špiť do lampy a neodpojil elektrinu.“
- ☺ „V Írsku žijú Íria.“
- ☺ „Čo by mala jesť mamička, aby mala zdravé mlieko pre bábätko?“
„Citróny.“
- ☺ „Kapitán išiel do hospodince a dal si pivo.“
- ☺ „Pán učiteľ, a to sa na toho Valentína budeme musieť bozkávať?“
- ☺ „My na Zelený štvrtok oddychujeme a na Veľký piatok nič nerobíme.“
- ☺ „...šibnutým čarovného prútika.“
- ☺ „Pozývam vás na vianočné trhy. Dňa: 12. 13. 2014. Zn. ja“

VLOČKY

1. Koľko je tepla v kožušku?
Prečo sú v snehu stopy?
Vzala si vločka na mušku
môj ustavične teplý nos.
Teraz sa na ňom topí.

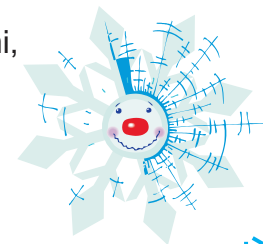
2. Kto tušil také problémy?
Vločka si hlavu škrabká.
Chcel som jej pomôcť, verte mi,
tak som jej podal moju dlaň.
Ostala mi z nej kvapka.

Ref.:
Ak sa ti páčia, maj ich rád,
a nech ti zima chutí.
Vločky sú živé jedenkrát,
kým zaspia v zabudnutí.

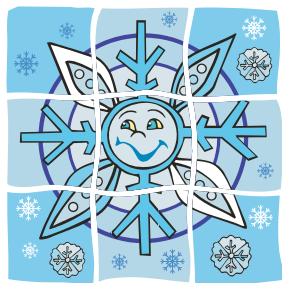
Ak sa ti páčia, potom smieš
hľadať ich krásu chladnú.
Tak ako vločky ľudia tiež
v živote občas padnú.

3. Koľko je tepla v kožušku?
Prečo sú v snehu stopy?
Vločky k nám chodia na skúšku.
Odpoveď pozná iba tá,
ktorá sa neroztopí.

Valentín Šefčík

SLOVO na úvod

Nebo je znova plné peria. Azemi chýba perina...

Veru, december bez snehu je neúplný. Posledné (na sneh chudobné) roky naznačujú, že biela zima už nie samozrejmosťou tak, ako kedysi. Snehové dvere bývajú akosi tuhšie zatvorené a zamknuté. A človek nemá na to, aby ich otvoril. Čo však môže človek veľmi ľahko otvoriť, to je jeho srdce. Možno práve tie ľudské vločky nehy sú jediné, ktoré dokážu adekvátne nahradiť sneh, ak ich nielen v tom zimnom, vianočnom čase necháme padať na ľudí okolo nás. Na tých, na ktorých sme sa ešte neusmiali. Na tých, ktorým sme ešte nepomohli. Na tých, ktorí nemajú toľko, čo my. Na tých, ktorí nevedia, že dávať a pomáhať je ľudské.

Vianoce. Kúzelné, magické slovo. Často nevysvetliteľné a často nepotrebuje vysvetlenie. To, čo sa v nich skrýva, to čo je ich posolstvom, to si my ľudia nosíme v sebe. Viac cítime, ako vieme. Viac nachádzame, ako hľadáme. Viac spomíname, ako túžime. Vianoce – neprehliadnuteľný fenomén Boha medzi ľuďmi. 2014-ta repríza Jeho diela, ktoré nepotrebuje žiadnu reklamu na jej sledovanie. Rok, čo rok ho vníma a sleduje celý svet. V prítomí, v pokore, v tichu, v sebe...

Už len pár dní nás delí od Vianoc. Krásne, ale hektické obdobie adventu vyústi do Tichej noci. Niekoľkodňové prípravy na oslavu narodenia ostanú minulosťou. Dokážeme sa vtedy potešiť z chvíľ, ktoré pripravil Boh? Spomenieme si aj na Ježiška, alebo sa budeme venovať len vianočným darčekom a vianočným televíznym programom? Dvere k Vianociam si otvára každý z nás svojsky. Prajem sebe i vám, aby sa Vianoce stali predovšetkým duchovnou oslavou. Bez nej by boli iba pranostikovým obdobím, v ktorom sa málo hýbeme a priberáme. Šťastné, veselé a požehnané, nám všetkým.

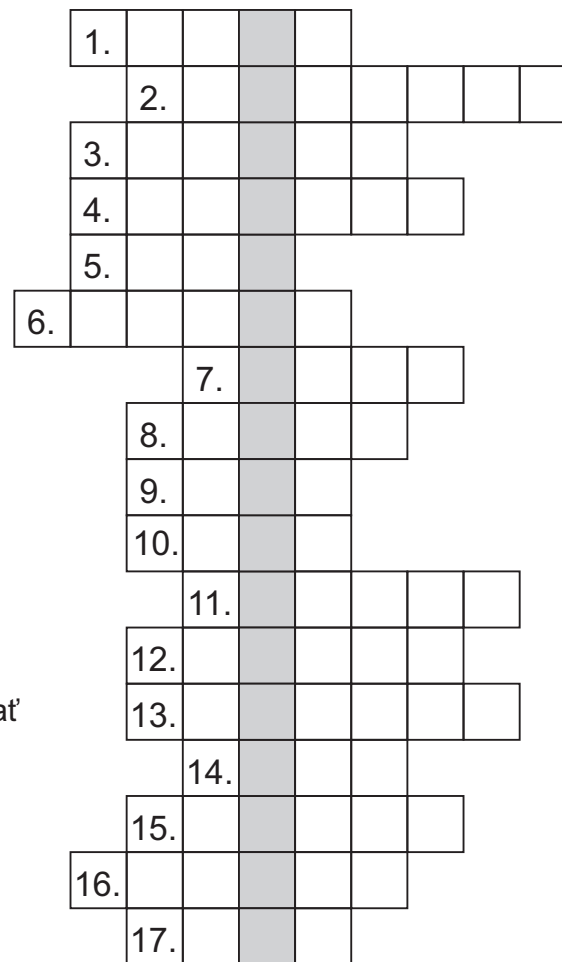
riaditeľ školy

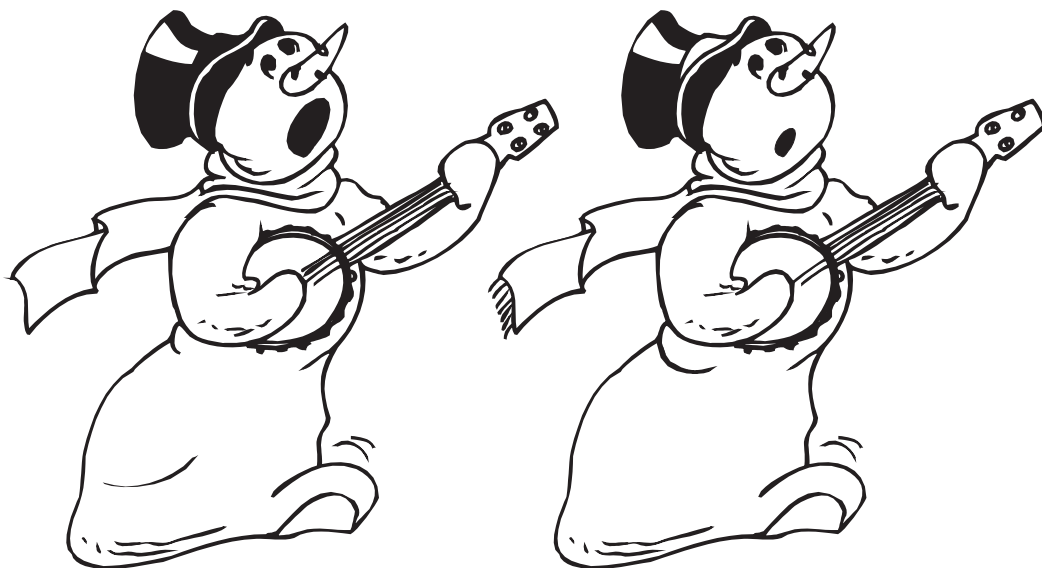

Vianočná KRÍŽOVKA

1. Mamina sestra
2. Farba jahody
3. Má meniny 26. 5.
4. Sen sa mi...
5. Naša planéta
6. Oblúbený zimný šport
7. V zime padá
8. Vtip ináč
9. Spojka a po anglicky
10. Na rieke je v zime
11. Americká mena
12. Stará mama
13. Na rukách máme desať
14. Ráno pijeme
15. Päť krát dva
16. Chlieb pečie
17. Z komína stúpa

Nájdeš sedem rozdielov medzi týmito obrázkami?

Koncom novembra na našu školu zavítala zaujímavá návšteva. Prišla k nám policajтка kapitánka Jana Karnišová. Naším žiakom celkom zaujímavovo porozprávala o práci policatov. Hovorila o tom, ktorí policajti chodia v uniformách, napríklad dopravní, mestskí policajti, poriadková polícia. Iní policajti nenosia uniformy, napríklad kriminálna polícia, aby ich zloději, podvodníci a iní stíhaní hneď nespoznali. Kapitánka Karnišová prišla v uniforme a deťom opisovala jednotlivé časti na svojej uniforme. Po úvodnej časti nám premietla krátky film Oliho príbeh. Bol to film o Oliverovi a jeho kamarátoch, ktorí sa hrali na železničnej stanici. Hrali sa dosť nebezpečne a jeden z tých chlapcov mal vážny úraz. Spomína sa tam aj jedno dievča, ktoré zahynulo pri inej nebezpečnej hre. Pani policajтка upozornila deti, aby sa tiež nehrali na nebezpečných miestach. Neskôr rozprávala o tom, ako sa správať na ceste, pri prechádzaní cez cestu. Upozornila deti, aby nosili reflexné prvky na oblečení pri bicyklovaní, hraní, ale aj pri ceste do školy. Niektorým žiakom rozdala reflexné vesty a všetci žiaci dostali na ruky reflexné prvky. Na záver sme jej poďakovali za návštevu a odovzdali malý darček.

Čo sme sa dočítali V STAREJ ŠKOLSKÉJ KRONIKE

Školský rok 1954/55 skončil sa pre celoštátnu spartakiádu skôr, dňa 12. 6. 1955, kedy boli vydané i vysvedčenia. Školský rok 1954/55 skončil sa so 47 žiakmi. Prepádli dvaja chlapci a jedno dievča z 2. triedy. Chlapci boli z 1. triedy. Učiteľský zbor po ukončení záverečných prác nastúpil na zaslúženú dovolenku, počas ktorej sa venovali individuálnemu štúdiu. Do zamestnania nastúpili 24. augusta a všetko svoje úsilie venovali na prípravu k zdarnému zahájeniu škol. Roku 1955/56.

Školský rok 1955/56

Dňa 1. septembra 1955 slávnostným zahájením začal sa školský rok 1955/56. Na slávnosti bolo prítomných i niekoľko rodičov. Do programu bolo zaradené privítanie žiakov 1. postupného ročníka pioniermi. Prejav mal riaditeľ školy. Stav tried a žiactva k 1. septembru 1955 bol takýto: **1. trieda:** 1. ročník – 13 žiakov, 3. ročník – 12 žiakov, ročník opakujú – 2 žiaci, **2. trieda:** 2. ročník – 8 žiakov, 4. ročník – 8 žiakov, ročník opakujú – 2 žiaci, 5. ročník – 11 žiakov, spolu 52 žiakov. Prvá trieda bola pridelená Leopoldíne Gargalovičovej, s počtom 25 žiakov a druhá trieda A. Gargalovičovi s počtom žiakov 27. Učiteľský zbor v mesiaci septembri a októbri pomáhal pri výkupe obilia a zemiakov tým, že vyhotovoval propagačné plagáty a viedol evidenciu výkupu obilia. Hneď v prvých dňoch previedla sa voľba nových funkcionárov PO. Predsedom skupiny stal sa riaditeľ školy a predsedom oddielu Alois Adamko, žiak 5. ročníka. Pionieri na svojej prvej schôdzke sa uzniesli, že sa budú schádzať každú stredu večer o 18. hodine a vypočujú si spoločne rozprávku vysielanú rozhlasom. Raz za mesiac budú mať oddielovú schôdzku a schôzku družín. Zavedú dennú kontrolu osobnej čistoty. Túto kontrolu prevedie dozorník so zdravotníkom, ktorí sa budú striedať týždenne. Ďalej bolo rozhodnuté, že pre osvojenie si hygienických návykov umývania rúk, zavedú sa pre žiakov uteráky. Uteráky si žiaci zadovážia z domu. Táto otázka bude prejednaná i za prítomnosti rodičov na schôdzke ZRPŠ.

Tento príspevok preberáme zo starej školskej kroniky bez jazykových úprav. Pokračovanie v budúcom čísle.

Vyfarbi si obrázok

HÁDANKY

o zime

1. Nevídaná je to krása a len v zime vidieť dá sa.
Ako nanuk bez príchute, zo strechy visí nehnute.
2. S nimi ako víchor letíš, zo svahu sa rýchlo stratíš.
Zostanú dve dlhé stopy, od lanovky do priekopy.
3. Chodia o ňom klebety, že nie je vzorom čistoty.
Miesto chvosta uzlík malý, na nose mu gombík žiari.
4. Tetka v čiernom kabáte, bosá krá-krá kráča v blate.
Ale spieva krá-krá krásne a zbormajster havran žasne.
5. Málokedy celý býva, zdá sa, že rád v tme sa skrýva.
Možno tajne hviezdy ráta, možno nespavosť ho máta.

Správne odpovede zistiš tak, že k textu v zátvorke priložíš zrkadielko.
(cecnú, l'že, p'sisist'ko, v'snu, 'mesisc)

Blížia sa Vianoce. Hádam každá rodina posielala vianočné pozdravy svojim blízkym. Chcete vedieť, aké pozdravy posielajú ľudia vo Veľkej Británii svojim blízkym? Tu sú niektoré z nich:

A merry Christmas
and a happy
New Year.

Veselé Vianoce
a šťastný
nový rok.

All good wishes
for 2015.

Všetko nejlepší
v roku 2015.

Wishing you
a merry Christmas
and a happy
New year.
With love from
Mary.

Prajem Ti
veselé Vianoce
a šťastný
nový rok.
S láskou od Márie.

With all good wishes
for Christmas
and the new year .
Tom

Všetko nejlepší
k Vianociam
a do nového roka
želá Tomáš.

V zime bývame častejšie chorí alebo prechladnutí. Liečia nás lekári, užívame lieky. Niekedy možno treba skôr jesť viac vitamínov, ktoré sa ukrývajú v ovocí. Predstavme si niektoré druhy ovocia. Niektoré sú bežné, iné možno trochu menej.

BRUSNICA OBYČAJNÁ je výborný prostriedok pri prevencii a liečbe zápalových ochorení močových ciest.

CITRÓN je známy ako zdroj vitamínu C. V kombinácii s medom je obľúbeným prostriedkom pri prechladnutí, podporuje potenie, prečistenie organizmu a rýchlejšie zotavenie. Upravuje tiež hladinu cholesterolu.

AVOKÁDO obsahuje nenasýtené mastné kyseliny, ktoré pozitívne pôsobia pri rekonvalescencii, depresii, neuróze, vysokom krvnom tlaku a po prekonanom infarkte myokardu.

ČUČORIEDKA je vhodná na posilnenie zraku. Sú prospešné pre diabetikov, pretože upravujú hladinu glukózy. Odvar zo sušených čučoriedok je účinný pri hnačkových ochoreniach.

JABLKO pre bohatý obsah enzýmov napomáha nášmu tráveniu. Horúca jablčná šťava sa osvedčila pri nachladnutí, pomáha znižovať horúčku, dezinfikuje ústnu dutinu a podporuje rozpúšťanie hlienov.

SLIVKY sú vhodné pre diabetikov pre nízky glykemický index, lieči sa nimi záпча dna i ochorenia pečene.

HROZNO je bohaté na draslík, vápnik a horčík. Červené hrozno pôsobí blahodarne na srdce a cievy. Šupka z červeného hrozna je výborná pri liečení rakoviny. Pri konzumácii hrozna nevyplývame cennú šupku a jadierka.

Detské bábkové Divadielko Gašparko vzniklo 1.12.1998 v Prešove a je určené pre malé detičky a deti 1. stupňa základných škôl. Nemá stálu scénu. Jej dušou je pani Iveta Mihoková. Chodievala s ním za deťmi do škôl, škôlok a niekedy aj do domov. Hráva klasické rozprávky, v ktorých víťazí dobro nad zlom. Cieľom je nielen deti poučiť, ale aj zabaviť a priniesť im radosť z krásneho farebného sveta bábok. Snaží sa o to, aby sa ani v súčasnosti taká klasika, akou je napríklad Červená Čiapočka alebo Tri prasiatka, nevytratila deťom pred oči. Zatiaľ má v repertoári 18 hier. Každú hru opakuje po piatich alebo šiestich rokoch, pretože za takýto čas sa deti v škôlkach a školách vystriedajú. Stále ich však obnovuje a vylepšuje a každý rok vymýšľa nové. Keďže sa pri výrobe bábok (marionet) snaží využiť odpadové materiály, považuje svoje divadielko za ekologické.

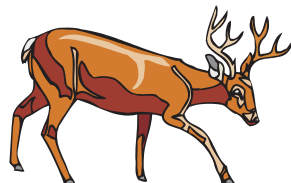
V septembri zavítalo divadielko Gašparko aj k nám. Spolu s deťmi z materskej školy sme si pozreli rozprávku Dlhý, Široký a Bystrozraký. Tento známy príbeh Pavla Dobšinského bol spracovaný a zahráný veľmi vtipne a zaujímavo. Pani Mihoková mala zhotovené pekné bábky, vhodne namaľovanú scénu a príjemnú hudbu. Bol to zaujímavý a veselý zážitok pre našich žiakov. Už teraz sa tešíme na jej ďalšie predstavenie a sme presvedčení, že to bude opäť pekné a potešia sa všetci malí i väčší diváci.

Zvieratká v zime

Je december. Poriadna zima sa ešte nezačala a ktovie, aká bude tohtoročná zima. Ak sa ochladí, napadá sneh a prídu mrazy, spomeniete si na zvieratá, ktoré žijú v lese, na lúke, skrátka vo voľnej prírode? Niektoré zvieratá sa vedia o seba postarať, iným sa to nie vždy podarí. Práve „vďaka“ človeku, ktorý často všetko, aj keď to nepotrebuje, zoberie alebo zničí. Svojou expanziou do prírody narúša jeho rovnováhu. Nedostatok potravy spôsobuje vymieranie mnohých druhov živočíchov. Skúsme spolu s deťmi pripraviť potravu zvieratkám na zimu. Nepotrebujeme toho veľa. Stačí vysušiť dozreté slnečnice, v lese nazbierať žalude, bukvice, lieskovce. Semienka sú výborným zdrojom živín. Aj z gaštanov môžeme pripraviť chutnú maškrtu. Pozor, nikdy nedávame omrvinky z pečív, chlebov, nedávame tiež nasolenú slaninu ani slané oriešky, či inak ochutené zrnká. Jednoduché krmidlo vyrobíme z tégliku od jogurtu. Krmivo pre vtáčiky pripravujeme zo zrníčok prosa, slnečnice, krúпов. K tomu pridáme nasekané orechy a rozpustený loj (masť). Ďalšou možnosťou je tento: na veľkú šišku pripevníme motúz. Pripravené semienka, oriešky v loji vtlačíme do šišky a necháme stuhnúť. Nakoniec to zavesíme na konár stromu. Určite je ešte mnoho iných možností, ako pomôcť zvieratkám. Záleží len na nás, čo im pripravíme.

Literárna tvorba našich žiakov

PO ROKU

Po roku sú Vianoce,
vták krídlami trepoce.
Sťahuje sa do teplých krajín,
nestačí mu ani komín.
Zima je už veľká,
mrznú mu už pierka.
O krajine teplej sníva,
v zime to už takto býva.

D. Spišáková, 4. roč.

VIANOČNÝ ČAS

Sneh sa sype,
zima láka do perín.
Vždy, keď zaspím,
bielej zime uverím.
Priblížil sa
vianočný čas pre ľudí.
Je to niečo,
čo nás všetkých prebudí.

J. Seman, 4. roč.

NA VIANOCE

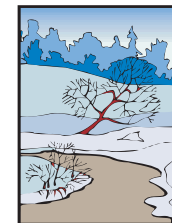
Na Vianoce
sniežik padá.
Vždy som rada,
keď ho zbadám.
Na konároch
biely sneh
a na lícach
detský smiech.

J. Jureková, 3. roč.

ZIMIČKA, ZIMA

Zima naša, zimička,
tú ja mám rád.
Zoberiem si svoje sane
a idem sa hrať.
Najlepšie je na brehu
s kamarátmi stále,
keď sa dáme do behu
sú nám kopce malé.

M. Gargalik, 4. roč.

ZIMA

Zima, zima, zimička,
ty si ako chladnička.
V roku prídeš iba raz
a prinášaš Vianoc čas.
Celý svet je do biela,
nálada je veselá.
V celom kraji nenájdete
ani jednu špínku.
Naša zima oblieka si
čistú kožušinku.

P. Vaško, 4. roč.

NA VIANOCE

Vianoce sú v nás,
keď je vonku mráz.
Stromček v izbe svieti,
tešia sa mu deti.
Hviezdičky a ozdoby
náladu nám urobí.

D. Ľorko, 3. roč.

A circular illustration of a winter scene. It features a brown tree with bare branches on the left, a green evergreen tree on the right, and a blue sky with white snowflakes. The ground is covered in white snow with a black outline.

DAMA	VIDÁD	NAMARÍ	LÁŠKUMI
TAJUDI	LADEA	DAMILA	FANŠTE
STREVESIL	CIALU		

1/a. 2/p. 4/c. 6/p. 7/sane, sláčikom, ruším, cenník, veno. 8/Adam, David, Marina, Mikuláš, Judita, Adela, Milada, Štefan, Silvester, Lucia

